

Serralada de Sant Jaume

Pineda de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Turó de Sant Jaume – Carena de ca n'Oliver del turó.
Emplaçament Vessant hidrogràfic dret de la riera de Pineda

Coordenades:

Latitud: 41.63627
Longitud: 2.67528
UTM Est (X): 472955
UTM Nord (Y): 4609444

Classificació

Número de fitxa 08163 - 49
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: El Pla d'Ordenació Urbanística de Pineda de Mar va ser aprovat definitivament per la Comissió d'Urbanisme de Barcelona en sessió 17/07/01, conformitat text refós 22 de juliol de 1992 (B.O.P. núm. 278/19.11.92).
Data aprovació: dc., 22/07/1992 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris

Fitxes associades:

[Font de Sant Jaume](#)

[Mas Castellar o torre de Sant Jaume](#)

[Capella de Sant Jaume](#)

[Torre de defensa de Sant Jaume](#)

[Jaciment arqueològic de Sant Jaume](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Jordi Montlló Bolart
dj., 18/04/2024 - 09:46

Descripció

La serralada de Sant Jaume està situada orogràficament al nord-oest de la població de Pineda de Mar. Limita naturalment al nord amb el municipi de Tordera, un cop passat el pont del Diable, a llevant amb la riera de Pineda i a ponent amb el torrent de Sant Jaume.

Amb aquesta denominació, errònia, s'entén que es tracta en realitat de la carena situada al vessant hidrogràfic dret de la riera de Pineda, que de nord a sud comprèn, els tossals de ca l'Oliver de Sitjar (cota 60 m.), can Cànoves (cota 77 m.) i can Palau del Sot (cota 62,7m.). Aquestes tres finques situades a la part inferior del turó de Montpalau, queden de fet tallades al nord-oest per l'autopista del Maresme, i al sud pel camí del coll dels Altars i pel torrent de Montpalau, de can Martorell o de can Palau del Sot (torrent que pren el nom de les finques per on transcorre).

A continuació es troba el turó de Sant Jaume (88,4 m.) amb el mas Castellar i la torre de Sant Jaume, el molí del mas Castellar i la carena de ca n'Oliver del Turó (66,4 m) que va minvant en direcció sud fins arribar a l'inici de la carretera o camí de Sant Jaume, a l'alçada de les Creus. Destaca la font de Sant Jaume, situada entre el mas Castellar, el molí del mas Castellar i ca n'Oliver del Turó.

Vist a vol d'ocell, la carena de ca n'Oliver del Turó amb el turó de Sant Jaume fins a ca n'Oliver de Sitjar delimiten el vessant hidrogràfic dret de la vall de la riera de Pineda, mentre que la carena de la Guàrdia ho fa pel vessant hidrogràfic esquerra.

La vall de la riera de Pineda, com a corredor natural i històric s'estén més de cinc quilòmetres cap a l'interior ja que entre d'altres és l'únic pas planer per accedir a les muntanyes del Montnegre i el Corredor. En aquest indret hi situem també una plana fèrtil de gairebé un quilòmetre de llargària que va fins al mar. Hi neixen varis torrents, com el de can Palau de la Guitarra, el de can Cua o el del sot d'en Valeri i el de Sant Jaume. Aquest darrer transcorre per la banda de ponent de la carena.

Al llarg d'aquesta vall i en els seus turons s'hi localitzen diferents jaciments arqueològics, i diferents masos amb torres de defensa que tenen segles d'història. Al capdamunt del turó de Montpalau hi ha les restes del castell medieval amb nombrosos vestigis superficials tant d'època ibera com romana. Al turó de Sant Jaume i pels volts de la finca del mas Castellar hi ha nombrosa ceràmica ibera i romana que indiqui la presència d'alguna altre *oppida ibera*. I el mateix succeeix amb els entorns de can Cànoves.

La vegetació que s'hi localitza sobretot en els vessants més exposats a soleia és la pineda de pi pinyoner barrejada amb algun pi blanc més present en els llocs més sorrencs o amb sauló. Substitueixen l'alzinar i les alzines sureres que sí que són presents a les zones d'obaga, prop de torrents i sots, amb algun exemplar destacable a l'entorn de la font de Sant Jaume. Destaca l'alzinar amb un exemplar monumental dins de la finca del mas Castellar a la qual se li ha dedicat una fitxa i els plataners com el que hi ha a tocar de la font. Hi ha presència de garric i figuera de moro barrejada amb ginesta, canya i bardissar a les zones baixes, sobretot en els indrets on l'activitat humana hi ha estat més present. En algun sector encara es preserven alguns garrofers, que ens lliguen amb el passat agrícola de la gent de Pineda de Mar. En les zones més assolellades també trobem romaní, fenals i estepes. S'han detectat espècies al·lòctones que creixen degut a la presència de jardins i l'activitat humana de la plana de Sant Jaume.

Entorn d'aquest corredor hi ha tot un reguitzell de fauna, des del senglar a la guilla, el conill o el toixó i presència de rapinyaires, com l'estiuenca àguila marcenca, l'esperver o el xorriquer, que nidifica en aquesta

vall. Ocells més petits són varis tipus de mallerengues, estornells, gafarrons i cadernereres, tallarols, cotxes, picot verd, ballesters, tórtors, coloms i tudons, garses, merles i algun gavià que puja des de la costa.

A banda hi ha nombrosos tipus de papallones com la blaveta de la farigola o la papallona reina, la safranera de l'alfals, cleòpatres, blanques de la col, brunes boscanes i marbrades comunes. També es fàcil veure la sargantana cuallarga i en menys proporció l'escurçó o alguna serp verda.

Bibliografia

Enllaços d'interès:

[Itinerari al Parc Montnegre i el Corredor des de Pineda de Mar](#)

